

Czwartek, 14 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0207

Wdrożenie rozporządzenia nr 978/2012 w sprawie ogólnego systemu preferencji (GSP)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 978/2012 w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP) (2018/2107(INI))

(2021/C 23/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 607/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 552/97 tymczasowo wycofujące dostęp do ogólnych preferencji taryfowych w odniesieniu do Mjanmy/Birmy ⁽²⁾ i rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie przywrócenia dostępu Mjanmie/Birmie do ogólnych preferencji taryfowych ⁽³⁾,
- uwzględniając śródkresową ocenę obecnego rozporządzenia w sprawie GSP z lipca 2018 r. ⁽⁴⁾ oraz sprawozdanie Komisji w sprawie stosowania rozporządzenia (UE) nr 978/2012 ⁽⁵⁾ wraz z dokumentem roboczym służb Komisji z dnia 4 października 2018 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdania Komisji z 28 stycznia 2016 r. i 19 stycznia 2018 r. w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych za okres 2014–2015 ⁽⁷⁾ i 2016–2017 ⁽⁸⁾, zawierające ocenę skutków systemu GSP ze szczególnym uwzględnieniem wyników krajów korzystających z systemu GSP Plus,
- uwzględniając wysłuchanie publiczne w sprawie GSP zorganizowane przez Komisję Handlu Międzynarodowego (INTA) w dniu 16 lutego 2016 r., wymianę poglądów w sprawie przyznania GSP Plus Sri Lance w dniu 21 marca 2017 r. oraz wymianę poglądów w sprawie wdrożenia rozporządzenia w sprawie GSP w dniu 19 lutego 2018 r.,
- uwzględniając art. 5 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając decyzję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 1409/2014/MHZ dotyczącej niedokonania przez Komisję Europejską wstępnej oceny skutków w zakresie praw człowieka w odniesieniu do umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie wdrażania zaleceń Parlamentu z 2010 r. w sprawie norm społecznych i środowiskowych, praw człowieka i odpowiedzialności biznesu ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2017 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 13.

⁽³⁾ Dz.U. C 55 z 12.2.2016, s. 112.

⁽⁴⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/october/tradoc_157434.pdf

⁽⁵⁾ COM(2018)0665.

⁽⁶⁾ SWD(2018)0430.

⁽⁷⁾ COM(2016)0029.

⁽⁸⁾ COM(2018)0036.

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64308>

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 19.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0515.

Czwartek, 14 marca 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie inicjatywy przewodniej UE dotyczącej przemysłu konfekcyjnego ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie stanu wdrożenia porozumienia na rzecz zrównoważoności w Bangladeszu ⁽²⁾,
 - uwzględniając dobrowolne porozumienia o partnerstwie z poszczególnymi państwami, takie jak porozumienie na rzecz zrównoważoności zawarte z Bangladeszem i inicjatywa na rzecz praw pracowniczych w Mjanmie,
 - uwzględniając wspólną strategię UE i państw członkowskich z 2007 r. pt. „Unijna strategia pomocy na rzecz wymiany handlowej – zwiększenie wsparcia dla krajów rozwijających się w zakresie potrzeb związanych z handlem”,
 - uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ, które mają zostać zrealizowane do 2030 r.,
 - uwzględniając podstawowe konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) w sprawie pracy dzieci, pracy przymusowej, dyskryminacji oraz wolności związkowej i rokowań zbiorowych,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie UE i odpowiedzialnych globalnych łańcuchów wartości,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wpływu międzynarodowych i unijnych politycznych strategii handlowych na globalne łańcuchy wartości ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych i Komisję Rozwoju (A8-0090/2019),
- A. mając na uwadze, że UE jako pierwsza wdrożyła system GSP w 1971 r. w następstwie zalecenia Konferencji Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD), zgodnie z którym kraje uprzemysłowione przyznawałyby krajom rozwijającym się ogólne, jednostronne i niedyskryminacyjne preferencje handlowe, pomagając im w ten sposób osiągać dodatkowe przychody dzięki handlowi międzynarodowemu, w staraniach na rzecz ograniczenia ubóstwa, propagowania dobrych rządów i promowania zrównoważonego rozwoju;
- B. mając na uwadze, że art. 207 TFUE stanowi, iż polityka handlowa UE musi się opierać na zasadach i celach polityki zewnętrznej UE oraz propagować wartości będące podstawą Unii, zgodnie z art. 2 TUE, a także przyczyniać się do osiągnięcia celów wymienionych w art. 21 TUE, takich jak umacnianie demokracji i praworządności, poszanowanie praw człowieka oraz podstawowych wolności i praw, równe traktowanie, poszanowanie godności ludzkiej oraz ochrona środowiska i praw socjalnych;
- C. mając na uwadze, że w swoich konkluzjach rzecznik praw obywatelskich UE stwierdziła, co następuje: dobra administracja oznacza przestrzeganie i szanowanie praw podstawowych; gdzie się nie szanuje praw podstawowych, tam nie może być dobrej administracji; instytucje i organy UE zawsze muszą zwracać uwagę na zgodność ich działań z prawami podstawowymi, a także powinny dążyć do promowania praw człowieka w krajach partnerskich;
- D. mając na uwadze, że obecny system GSP ustanowiono na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012, przyjętego na podstawie art. 207 TFUE zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, w ramach której Parlament Europejski po raz pierwszy wystąpił w roli współprawodawcy w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie GSP;

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 100.

⁽²⁾ Dz.U. C 331 z 18.9.2018, s. 100.

⁽³⁾ Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 33.

⁽⁴⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/organes/conf_pres_groupes/proces_verbal/2002/12-12/CPG_PV\(2002\)12-12\(ANN01\)_EN.doc](http://www.europarl.europa.eu/RegData/organes/conf_pres_groupes/proces_verbal/2002/12-12/CPG_PV(2002)12-12(ANN01)_EN.doc)

Czwartek, 14 marca 2019 r.

- E. mając na uwadze, że zgodnie z art. 40 rozporządzenia w sprawie GSP Komisja ma przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stosowania rozporządzenia w sprawie GSP pięć lat po jego przyjęciu, które to sprawozdanie powinno zostać uwzględnione podczas opracowywania kolejnego rozporządzenia w sprawie GSP, które ma zostać przyjęte do 2022 r.; mając na uwadze, że rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r.; mając na uwadze, że przeprowadzono gruntowną niezależną ocenę funkcjonowania obecnego rozporządzenia w celu uzyskania informacji na potrzeby prowadzonego przez Komisję przeglądu oraz sporządzono wykaz konkretnych zaleceń;
- F. mając na uwadze, że system zawiera trzy rozwiązania: ogólny system GSP, system zachęt GSP Plus oraz system „wszystko oprócz broni” (EBA); mając na uwadze, że kraje korzystające ze standardowego systemu GSP – obecnie 18 krajów – korzystają z obniżonych cel na 66 % wszystkich kategorii produktów UE; mając na uwadze, że osiem krajów korzystających z systemu GSP Plus wywozi około 66 % wszystkich kategorii produktów bezcłowo w zamian za zobowiązanie do skutecznego wdrożenia 27 podstawowych konwencji międzynarodowych obejmujących prawa pracownicze, prawa człowieka, dobre rządy i kwestie środowiskowe; mając na uwadze, że 49 najsłabiej rozwiniętym krajom przyznano w ramach rozwiązania EBA podlegającego systemowi GSP bezcłowy dostęp do rynku UE dla wszystkich produktów, z wyjątkiem broni i amunicji; mając na uwadze, że wszystkie kraje korzystające są związane międzynarodowymi konwencjami w dziedzinie praw człowieka i praw pracowniczych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie GSP, podczas gdy kraje korzystające z systemu GSP Plus są również związane międzynarodowymi konwencjami dotyczącymi środowiska i dobrych rządów; mając na uwadze, że jedynie system GSP Plus przewiduje zorganizowany dialog, w ramach którego ocenia się skuteczność wdrażania tych konwencji przez kraje korzystające; mając na uwadze, że kraje korzystające z systemu GSP muszą być również zdolne do wdrożenia międzynarodowych standardów i norm, w tym do opracowania, wdrożenia i egzekwowania odpowiedniego ustawodawstwa, zwłaszcza w zakresie budowy państwa prawa i zwalczania korupcji;
- G. mając na uwadze, że głównymi celami reformy systemu GSP z 2012 r. było lepsze skoncentrowanie się na krajach potrzebujących, czyli krajach najsłabiej rozwiniętych oraz innych krajach o niskim i średnim niższym dochodzie, a także dalsze propagowanie podstawowych zasad zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów oraz poprawa stabilności i przewidywalności i zwiększenie pewności dla podmiotów gospodarczych;
- H. mając na uwadze, że kilka międzynarodowych konwencji, wytycznych i zasad ma na celu zapobieganie naruszeniom praw człowieka; mając na uwadze, że zwłaszcza kraje korzystające z systemu GSP mają obowiązek wdrożenia tych wytycznych oraz stworzenia odpowiednich warunków prawnych i ekonomicznych dla funkcjonowania przedsiębiorstw i ich uczestnictwa w globalnych łańcuchach dostaw;
- I. mając na uwadze, że UE powinna jeszcze skuteczniej reagować na dumping społeczny i środowiskowy oraz nieuczciwą konkurencję i nieuczciwe praktyki handlowe, a także zagwarantować równe warunki działania;
- J. mając na uwadze, że w strefach przetwórstwa wywozowego kilku krajów nie obowiązują krajowe przepisy pracy, co uniemożliwia korzystanie z pełni praw w zakresie działalności związkowej i dochodzenia roszczeń na drodze prawnej; mając na uwadze, że stanowi to naruszenie podstawowych norm MOP i może skutkować dalszymi negatywnymi konsekwencjami dla praw człowieka;
- K. mając na uwadze, że równouprawnienie płci we wszystkich strategiach politycznych UE zostało wyraźnie zapisane w art. 8 TFUE; mając na uwadze, że umowy handlowo-inwestycyjne mają zazwyczaj inny wpływ na kobiety i na mężczyzn ze względu na strukturalny brak równouprawnienia płci; mając na uwadze, że według MOP w 2012 r. 21 mln ludzi na świecie (z tego 55 % to kobiety i dziewczęta) było ofiarami pracy przymusowej, co w 90 % przypadków miało miejsce w sektorze prywatnym;
- L. mając na uwadze, że art. 19 ust. 6 rozporządzenia w sprawie GSP nakłada na Komisję obowiązek uwzględniania „wszystkich istotnych informacji” przy określaniu, czy kraje korzystające z systemu GSP należycie wypełniają zobowiązania w zakresie praw człowieka, w tym informacji przekazywanych przez społeczeństwo obywatelskie; mając na uwadze, że zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych we wdrażanie systemu GSP może zwiększyć legitymizację i skuteczność wspólnej polityki handlowej UE;

Czwartek, 14 marca 2019 r.

- M. mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie GSP umożliwia UE zawieszenie preferencji w przypadku najpoważniejszych naruszeń praw człowieka w oparciu o rozdział V art. 19 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie GSP, które stanowi, że preferencyjne traktowanie może zostać tymczasowo wstrzymane z różnych powodów, w tym z powodu systematycznego naruszania zasad ustanowionych w konwencjach wymienionych w załączniku VIII część A;
- N. mając na uwadze, że Komisja wszczęła taką procedurę w przypadku Kambodży i wszczyna dochodzenie w przypadku Mjanmy z powodu łamania praw człowieka, co może zakończyć się usunięciem tych krajów z systemu „wszystko oprócz broni”;

Główne wnioski i zalecenia

1. z zadowoleniem przyjmuje śródkresową ocenę stosowania obecnego rozporządzenia w sprawie GSP i ocenę tego, czy wyznaczone w nim cele mogą zostać osiągnięte; z zadowoleniem przyjmuje, że nowe rozporządzenie przyczyniło się do zwiększenia wywozu w przypadku beneficjentów programu „wszystko oprócz broni” i GSP Plus, co stanowi ważny wkład na rzecz eliminacji ubóstwa;
2. z zadowoleniem zauważa, że wartość przywozu do UE w 2016 r. w ramach systemu GSP wyniosła 62,6 mld EUR (tendencja wzrostowa), w następującym podziale: 31,6 mld EUR w przypadku beneficjentów standardowych preferencji w ramach GSP, około 7,5 mld EUR w przypadku beneficjentów GSP Plus i 23,5 mld EUR w przypadku beneficjentów EBA (dane Eurostatu z września 2017 r.);
3. przypomina, że GSP pomaga gałęziom przemysłu w krajach rozwijających się przezwycięzać trudności napotykane na rynkach eksportowych ze względu na wysokie koszty początkowe; przypomina, że według UNCTAD celem GSP jest zwiększenie przychodów z eksportu, promowanie uprzemysłowienia krajów rozwijających się i w konsekwencji krajów najsłabiej rozwiniętych oraz przyspieszenie ich wzrostu w celu wyeliminowania ubóstwa;
4. podkreśla, że GSP Plus jest kluczowym instrumentem polityki handlowej UE, który ułatwia dostęp do rynku i któremu towarzyszy rygorystyczny mechanizm monitorowania w celu promowania praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony środowiska i dobrych rządów w podatnych na zagrożenia krajach rozwijających się;
5. zauważa, że obecne rozporządzenie w sprawie GSP obowiązuje od trzech lat, od rozpoczęcia procesu oceny śródkresowej, w ramach którego zidentyfikowano już elementy, których zreformowanie należy wziąć pod uwagę, opracowując kolejne rozporządzenie w sprawie GSP; przyjmuje z zadowoleniem zalecenia zawarte w sprawozdaniu końcowym z oceny śródkresowej;
6. podkreśla, że system GSP stanowiący element polityki handlowej UE musi opierać się na zasadach polityki zewnętrznej UE (skuteczność, przejrzystość i wartości), zgodnie z art. 21 TUE; podkreśla, że art. 208 TFUE ustanawia zasadę spójności polityki na rzecz rozwoju oraz uznaje likwidację ubóstwa za główny cel; zwraca uwagę, że w komunikacie Komisji pt. „Handel z korzyścią dla wszystkich” potwierdza się te zasady;
7. uznaje fakt, że GSP Plus odgrywa ważną rolę w promowaniu międzynarodowych norm praw pracowniczych, praw człowieka, dobrych rządów i ochrony środowiska w krajach z niego korzystających, ponieważ nie tylko oferuje zachęty do zgodności z tymi normami, lecz także ustanawia platformę regularnego dialogu w obszarach, których dotyczą konwencje, oraz promuje zaangażowanie w znaczące reformy;
8. przyznaje, że system GSP przyniósł korzyści gospodarcze krajom korzystającym i UE, gdyż doprowadził do zwiększenia wywozu do UE i poprawy stopnia wykorzystania preferencji przez kraje korzystające z EBA i systemu GSP Plus; wzywa UE do podjęcia działań na rzecz pogłębienia wiedzy na temat zasad systemu GSP w krajach korzystających w celu promowania jeszcze lepszego wykorzystania tego systemu; zwraca się do Komisji o dokonanie w miarę możliwości oceny rozłożenia korzyści wynikających z systemu GSP w oparciu o dostępne dane; zauważa, że w niektórych przypadkach wzrost wielkości wywozu i poprawa możliwości gospodarczych pośrednio miały również niezamierzony negatywny wpływ na prawa podstawowe i rozwój społeczny, gdyż prowadziły np. do masowego wykupu gruntów rolnych lub nieprzestrzegania praw pracowniczych; dlatego podkreśla, że preferencje handlowe muszą skutkować wdrożeniem konwencji międzynarodowych i reform, aby programy GSP nie prowadziły do zwiększenia skali dumpingu środowiskowego i społecznego;

Czwartek, 14 marca 2019 r.

9. z zadowoleniem przyjmuje uproszczony mechanizm dostępu do systemu GSP Plus, który czyni go bardziej atrakcyjnym dla krajów korzystających ze standardowego systemu GSP; podkreśla, że wiele krajów kandydujących do systemu GSP Plus ratyfikowało kilka konwencji międzynarodowych niezbędnych do przystąpienia do GSP Plus; podkreśla, że skuteczniejsze, stałe i systematyczne monitorowanie procesu wdrażania ma pierwszorzędne znaczenie; jest ono możliwe poprzez zacieśnianie współpracy między wszystkimi podmiotami z myślą o sprawniejszym gromadzeniu informacji i dogłębszych analizach dzięki wykorzystaniu wszystkich dostępnych informacji i zasobów, takich jak sprawozdania międzynarodowych organów monitorujących, w tym ONZ, MOP i OECD, oraz dzięki bezpośredniemu zaangażowaniu w ten proces społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych; podkreśla, że jest to niezbędne, aby w pełni wykorzystać potencjał systemu GSP Plus w zakresie poprawy sytuacji w obszarze praw pracowniczych, propagowania równouprawnienia płci oraz zniesienia pracy dzieci i pracy przymusowej poprzez skuteczne wdrożenie 27 konwencji;

10. apeluje do Komisji, by w ramach kontaktów z krajami korzystającymi z systemu GSP Plus oraz w ramach intensywniejszej współpracy w oparciu o zasadę „wszystko oprócz broni” zajęła się kwestią kurczącej się przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego i ochroną zagrożonych obrońców praw człowieka, ponieważ kwestie te są bezpośrednio związane z zobowiązaniami prawnymi wynikającymi z Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych oraz z odpowiednich postanowień najważniejszych konwencji MOP, zgodnie z komunikatem Komisji „Handel z korzyścią dla wszystkich”; zwraca się ponadto do Komisji o zbadanie innych możliwości ustrukturyzowanego, formalnego i niezależnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli związków zawodowych i sektora prywatnego, gdyż mogłoby to przyczynić się do wzmocnienia procesu monitorowania;

11. podkreśla, że ogólnie wydaje się, iż system GSP stworzył zachęty do ratyfikacji konwencji międzynarodowych, a zatem stworzył lepsze ramy dla dalszego postępu; podkreśla znaczenie wprowadzenia kompleksowych środków gwarantujących, że system GSP będzie umacniał pozytywne zmiany w zakresie ochrony środowiska; zaleca dodanie porozumienia paryskiego do wykazu 27 podstawowych konwencji międzynarodowych, których kraje korzystające z systemu GSP Plus muszą przestrzegać; podkreśla, że w krajach beneficjentach jest jeszcze wiele do zrobienia, aby osiągnąć model zrównoważonego rozwoju;

12. uznaje postępy w skutecznym wdrażaniu, osiągnięte dzięki szerszemu monitorowaniu i zacieśnieniu dialogu między UE a krajami beneficjentami, zwłaszcza jeżeli chodzi o monitorowanie wdrażania 27 podstawowych konwencji; podkreśla potrzebę lepszej koordynacji między Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, delegaturami UE, misjami dyplomatycznymi państw członkowskich, rządami krajów beneficjentów, organizacjami międzynarodowymi, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, aby poprawić gromadzenie informacji i pogłębić analizę monitorowania; zaleca, w miarę możliwości, większą przejrzystość i lepszą komunikację między współustawodawcami a zainteresowanymi stronami w procesie wycofywania z systemu GSP, w szczególności w ramach postępowania dochodzeniowego Komisji;

13. zauważa, że ratyfikacja odpowiednich konwencji oraz postępy w skutecznym ich wdrażaniu to ważne punkty odniesienia, jeżeli chodzi o osiągnięcie niezbędnych postępów w ramach systemu; zwraca się do Komisji o zadbanie o to, aby działania podejmowane z myślą o skutecznym monitorowaniu wdrażania konwencji przez kraje beneficjentów były w pełni zgodne z krajowymi dokumentami strategicznymi, by zapewnić spójność i jednolitość polityki oraz uwzględnianie problematyki praw człowieka w polityce handlowej;

14. podkreśla potrzebę nieustającego zaangażowania i dalszej poprawy przejrzystości w kontekście monitorowania systemu GSP Plus, a jednocześnie dbania o to, aby w ramach tego dialogu UE mogła w pełni utrzymać swój wpływ na kraje beneficjentów, zwłaszcza jeżeli chodzi o bilans wyników; apeluje do Komisji o rozważenie dalszych kroków w tej dziedzinie oraz z myślą o dialogu prowadzonym z krajami beneficjentami, aby poprawić przejrzystość i skuteczność programu oraz nadzór nad nim;

15. uważa, że wszelkie decyzje o zawieszeniu preferencji muszą być całkowicie zgodne z celem nadrzędnym, jakim jest ograniczenie ubóstwa, a także podkreśla, że akty prawa wtórnego UE muszą być zarówno projektowane, jak i interpretowane zgodnie z prawem pierwotnym UE i ogólnymi zasadami prawa UE w odniesieniu do tej kwestii; podkreśla zatem potrzebę utrzymania obecnego ukierunkowanego podejścia do kwestii wycofania preferencji taryfowych oraz dbania o to, aby wycofywanie preferencji ograniczało się do określonych sektorów i odbywało się w sposób gwarantujący, że negatywne skutki odczuwane przez lokalną społeczność będą ograniczone do minimum; wzywa Komisję do stopniowego wycofywania preferencji handlowych lub, w odpowiednich przypadkach, innych środków w zakresie wycofywania objętych ustalonym harmonogramem; podkreśla również, że wycofanie preferencji handlowych powinno być postrzegane jako ostateczny środek stosowany jedynie w przypadku poważnych niedociągnięć w skutecznym wdrażaniu międzynarodowych konwencji oraz w sytuacji wyraźnego braku woli i zaangażowania ze strony kraju beneficjenta w rozwiązanie problemu owych niedociągnięć; jednocześnie podkreśla warunkowy charakter stosowanych systemów oraz zasadę, że ustalone warunki należy egzekwować, aby zachować wiarygodność każdego systemu i zagwarantować podejmowanie działań w przypadku poważnych i systematycznych naruszeń postanowień konwencji;

Czwartek, 14 marca 2019 r.

16. przyjmuje z zadowoleniem niedawne decyzje Komisji, by rozpocząć proces wycofania preferencji EBA wobec Kambodży oraz by wysłać nadzwyczajną misję UE wysokiego szczebla do Mjanmy w odpowiedzi na sytuację w dziedzinie praw człowieka w obu tych krajach; oczekuje od Komisji, że będzie szczegółowo informować Parlament o dalszych krokach i angażować go w te kroki, także w odniesieniu do zawieszania preferencji;

17. zauważa, że liczba krajów korzystających znacznie się zmniejszyła z powodu zreformowanych kryteriów kwalifikowalności, co w połączeniu ze znoszeniem preferencji w odniesieniu do produktów doprowadziło do ogólnego spadku wielkości przywozu do UE z krajów korzystających z systemu GSP; uznaje, że reformy te umożliwiają skoncentrowanie preferencji na krajach najbardziej potrzebujących; zwraca się do Komisji o zagwarantowanie spójności i zbieżności między systemem GSP a systemem umów o wolnym handlu w ocenie skutków na potrzeby następnego rozporządzenia w celu utrzymania centralnej roli systemu GSP dla krajów rozwijających się w polityce handlowej UE; w związku z tym zauważa, że kraje korzystające z EBA zmagają się z coraz większą presją konkurencyjną wywieraną przez kraje, które zawarły umowy o wolnym handlu z UE; zauważa ponadto, że niektóre kraje monitorowane wcześniej w ramach systemu GSP Plus są obecnie związane postanowieniami umów o wolnym handlu zawierających rozdziały dotyczące handlu i zrównoważonego rozwoju, które powinny być skuteczne i egzekwowalne;

18. ubolewa, że zwłaszcza w przypadku 29 krajów objętych rozwiązaniem EBA system GSP nie doprowadził do żadnych zmian oraz że w niektórych przypadkach spowodował pogorszenie ich profilu dywersyfikacji eksportowej na poziomie produktu; wyraża również ubolewanie, że system ten nie przyczynił się w wystarczającym stopniu do dywersyfikacji gospodarczej; wzywa do podjęcia dalszych środków w celu zwiększenia dywersyfikacji wywozu z krajów korzystających z systemu GSP; wyraża ubolewanie, że jak się wydaje, dywersyfikacja wśród krajów korzystających została utrudniona w wyniku usunięcia możliwości kumulacji z krajami, które nie są już objęte systemem GSP, ponieważ kraje te nie mogą już korzystać z reguł pochodzenia mających zastosowanie do krajów korzystających z systemu GSP; stanowczo domaga się ponownego wprowadzenia tej możliwości, zwłaszcza dla krajów w najtrudniejszym położeniu; zauważa znaczne obniżenie współczynnika dywersyfikacji wywozu na wszystkich poziomach sektorowych w przypadku krajów korzystających ze standardowego systemu GSP; ponadto wzywa Komisję do rozważenia możliwości zreformowania i rozszerzenia wykazu produktów, które mają być objęte rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do półproduktów i produktów gotowych, oraz, w razie potrzeby, do złagodzenia reguł pochodzenia dla krajów w najtrudniejszym położeniu; zachęca również kraje korzystające z systemu GSP do wprowadzenia skutecznych środków mających na celu dywersyfikację produktową; w związku z tym podkreśla potrzebę stworzenia dostępu do wiedzy i technologii w celu dywersyfikacji produktowej, tak aby wyroby eksportowe mogły utrzymać się na rynku w warunkach globalnej konkurencji, zwłaszcza w Europie;

19. wzywa kraje korzystające z systemu GSP do wprowadzenia i skutecznego wdrożenia środków prawnych mających na celu ochronę własności intelektualnej;

20. z zadowoleniem przyjmuje, że wskaźnik wykorzystania preferencji w przypadku beneficjentów EBA jest wysoki; podkreśla znaczenie budowania zdolności w krajach korzystających w celu wsparcia ich w czerpaniu jak największych korzyści z systemu; wzywa w związku z tym do skutecznego wykorzystania środków w ramach pomocy na rzecz wymiany handlowej; jest zdania, że należy rozważyć włączenie usług do kolejnego rozporządzenia w sprawie GSP w celu dalszego wspierania większej dywersyfikacji; ponadto podkreśla w tym kontekście znaczenie podejścia opartego na współdziałaniu przedsiębiorstw; wzywa do utworzenia sektorowych, wielostronnych platform i narzędzi internetowych skupiających przedsiębiorstwa eksportujące pochodzące z krajów korzystających z systemu GSP, przedsiębiorstwa importujące pochodzące z UE oraz potencjalnych nowych uczestników z obu stron – tych, którzy obecnie nie eksportują ani nie importują – w celu wymiany najlepszych praktyk i pogłębienia wiedzy na temat zasad systemu GSP oraz warunków i perspektyw gospodarczych, jakie ten system oferuje;

21. z zadowoleniem przyjmuje zakończenie pierwszego dochodzenia w sprawie środków ochronnych na podstawie rozporządzenia i uważa, że klauzula ta powinna zapewnić ochronę interesów finansowych, gospodarczych, społecznych i środowiskowych UE; podkreśla, że kiedy oferuje się preferencje w odniesieniu do produktów wrażliwych, należy umożliwić ich specjalne traktowanie, aby uniknąć zagrożeń dla pewnych sektorów;

22. podkreśla, że wszystkie części terytorium krajów beneficjentów, w tym strefy przetwórstwa wywozowego, są objęte systemem i podlegają zobowiązaniom wynikającym z ratyfikacji odpowiednich konwencji; apeluje do krajów beneficjentów o skuteczne wdrożenie norm pracy oraz wzywa Komisję do zajęcia się problemem nieprzestrzegania norm MOP, w tym norm dotyczących rokowań zbiorowych i wolności zrzeszania się w strefach przetwórstwa wywozowego usytuowanych w obecnych i potencjalnych krajach korzystających, a także do wyeliminowania wszelkich wyłączeń; wzywa Komisję do zbadania sposobów zagwarantowania, że produkty pochodzące ze stref przetwórstwa wywozowego nie będą objęte systemem preferencji handlowych, jeżeli są wyłączone z ustawodawstwa krajowego i naruszają stosowne konwencje międzynarodowe;

Czwartek, 14 marca 2019 r.

23. podkreśla, że dzięki systemowi GSP sektor przedsiębiorstw stał się bardziej dynamiczny oraz doszło do pewnego wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet i do zwiększenia liczby kobiet wśród siły roboczej, zwłaszcza w gałęziach przemysłu krajów eksportujących, które prowadzą wymianę handlową z UE; podkreśla w tym kontekście, że ważne jest stworzenie odpowiedniego środowiska biznesowego, w którym kobiety będą mogły wykorzystać nowe umiejętności i doświadczenia, aby móc awansować na wyższe stanowiska w strukturach przedsiębiorstw lub zakładać własne, nowe przedsiębiorstwa; niemniej jednak zauważa, że kobiety w dalszym ciągu są dyskryminowane oraz wyraża zaniepokojenie warunkami pracy kobiet, zwłaszcza w branży tekstylnej i odzieżowej; ponownie zwraca uwagę na rezolucję Parlamentu z 27 kwietnia 2017 r. w sprawie inicjatywy przewodniej UE dotyczącej przemysłu konfekcyjnego oraz apeluje do Komisji o podjęcie stosownych działań w odpowiedzi na zawarte w niej postulaty;

24. z zadowoleniem przyjmuje wpływ, jaki system GSP wywiera na wprowadzanie czystszych i bezpieczniejszych technologii oraz na dobrowolne inicjatywy w zakresie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, co ma bezpośredni pozytywny wpływ na pracowników i środowisko; uważa, że należy zaplanować środki mające na celu dalsze wspieranie tego rozwoju i jego wiarygodną ocenę; w związku z tym dostrzega potrzebę znalezienia równowagi między działaniami regulacyjnymi a dobrowolnymi inicjatywami w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw oraz apeluje do Komisji do zbadania możliwości wprowadzenia zobowiązań w zakresie należytej staranności;

25. uważa, że UE powinna zapewnić spójność polityki poprzez zachęcanie innych podmiotów międzynarodowych, takich jak przedsiębiorstwa wielonarodowe, by brały pełny udział w poprawie praw człowieka i praw socjalnych oraz norm środowiskowych na całym świecie, zwłaszcza poprzez zobowiązanie podmiotów gospodarczych do wprowadzenia praktyk należytej staranności zgodnie z wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka; wzywa Komisję do wykazania się przywództwem w celu zapewnienia przestrzegania praw człowieka i praw pracowniczych w globalnych łańcuchach wartości oraz do złożenia sprawozdania z wdrożenia rezolucji Parlamentu z 2016 r. w sprawie wdrażania jego zaleceń dotyczących norm społecznych i środowiskowych, praw człowieka i odpowiedzialności biznesu, w tym jego apelu o włączenie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw do rozporządzenia oraz o reformę zasad WTO, by wprowadzić wymogi dotyczące należytej staranności i przejrzystości w odniesieniu do łańcuchów dostaw w oparciu o wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka;

26. przypomina, że w imię spójności ze strategiami politycznymi innych podmiotów międzynarodowych, takich jak przedsiębiorstwa międzynarodowe, UE musi zachęcać do pełnego angażowania się na rzecz większego poszanowania praw człowieka, praw dziecka, praw socjalnych, praw środowiskowych i zdrowia publicznego na całym świecie; wzywa UE do zapewnienia poszanowania praw człowieka w prawie pracy w globalnych łańcuchach wartości, tj. w całym łańcuchu dostaw;

27. apeluje do Komisji, aby w kontekście następczej wersji rozporządzenia w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych zbadała możliwość wprowadzenia dodatkowych preferencji taryfowych dla wyrobów produkowanych w udokumentowany zrównoważony sposób; jest zdania, że towary powinny być dobrowolnie poddawane certyfikacji pod względem zrównoważonego sposobu produkcji, a przy przywozie do UE należałoby przedstawić odpowiednie dokumenty;

o

o o

28. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
